

Sygn. akt III RC 94/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Głubczycach, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Bartłomiej Wylęgała

Protokolant: Agnieszka Kruk

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2016 roku w Głubczycach

na rozprawie sprawy

z powództwa **J. Ł. (1)**

przeciwko **P. Ł. (1)**

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

1. Ustanawia z dniem 4 lipca 2016 r. rozdzielność majątkową pomiędzy powódką J. Ł. (1), a pozwanym P. Ł. (1), w miejsce wspólności ustawowej wynikającej z zawarcia związku małżeńskiego przez strony w Urzędzie Stanu Cywilnego w B. w dniu 8 września 2012 r., nr aktu małżeństwa 22/2012.
2. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 845,65 zł. (osiemset czterdzieści pięć złotych 65/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 828,65 zł. (osiemset dwadzieścia osiem złotych 65/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.
3. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. kwotę 200,00 zł. (dwieście złotych) tytułem nieuiszczonej w sprawie opłaty sądowej od pozwu, od której powódka została zwolniona.

Sygn. akt III RC 94/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 lipca 2016 r., skierowanym przeciwko P. Ł. (1), J. Ł. (1) domagała się ustanowienia rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami, w miejsce wspólności ustawowej wynikającej z zawarcia małżeństwa przez strony w dniu 8 września 2012 r., z dniem wytoczenia niniejszego powództwa. Powódka wniosła również o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniosła, że od końca maja b.r. pozostaje z pozwanym w separacji faktycznej, nie łoży też alimentów na małoletnią córkę stron. Podała także, że pozwany zaciągnął bez jej wiedzy i zgody kredyty, a ponadto już wcześniej nie miała dostępu do jego rachunku bankowego.

W odpowiedzi na pozew P. Ł. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych. Wniósł także o zawieszenie postępowania w sprawie do czasu rozstrzygnięcia toczącej się pomiędzy stronami sprawy o rozwód. Zarzucił, że brak jest jakichkolwiek wyjątkowych okoliczności

uzasadniających orzeczenie rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą, niż uprawomocnienie się ewentualnego wyroku rozwodowego, kiedy wspólność ta ustanie z mocy prawa. Jego zdaniem okoliczności wskazane w pozwie nie są żadną ku temu przesłanką, gdyż żadna ze stron nie przejawia zachowań mogących narazić drugą z nich i ich rodzinę oraz wspólny majątek dorobkowy na straty finansowe, brak też jest nałogów czy długotrwałej rozłąki i braku kontaktów. Zobowiązania strony zaciągnęły jeszcze przed wyprowadzką pozwanego od żony i on nadal należności te spłaca. Kwestia zaś łożenia na utrzymanie powódki i małoletniego dziecka stron pozostaje bez związku z przedmiotem procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. Ł. (1) i pozwany P. Ł. (1) zawarli związek małżeński w dniu 8 września 2012 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w B..

/dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 3 akt/

Strony nie zawierały umów majątkowych.

/okoliczność bezsporna/

P. i J. Ł. (2) nabyli w 2014 r. własność lokalu mieszkalnego położonego w G., przy ul. (...), w którym następnie wspólnie zamieszkali. Środki na ten cel w wysokości 70.000,00 zł. pochodziły z zaciągniętego przez strony na okres 20 lat kredytu, którego rata miesięczna wynosi 450,00 – 500,00 zł.

Pozwany pracował wówczas zarobkowo i łożył na utrzymanie rodziny oraz spłacał kredyt. Powódka zaś nie pracowała, zajmowała się córką stron M., ur. (...) P. Ł. posiadał rachunek bankowy, do którego jego żona nigdy nie miała dostępu.

/dowód: zeznania powódki – k. 48 akt/

Prawomocnym postanowieniem tut. Sądu z dnia 16 marca 2016 r., sygn. akt III Nsm 34/16 ograniczono P. Ł. (1) władzę rodzicielską nad małoletnią M., poddając jej wykonywanie stałemu nadzorowi kuratora sądowego oraz zobowiązano uczestnika postępowania do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu oraz kontynuowania leczenia odwykowego w poradni leczenia uzależnień.

/dowód: zeznania powódki – k. 48 akt,

okoliczności znane Sądowi z urzędu/

W lutym b.r. pozwany związał się z inną kobietą i następnie pod koniec maja wyprowadził się ze wspólnego miejsca zamieszkania stron. Od tego czasu strony nie współpracują ze sobą w sprawach rodziny i pozostają w złych relacjach. Jednakże P. Ł. (1) dobrowolnie przekazuje na utrzymanie dziecka po 400,00 zł. miesięcznie.

/dowód: zeznania powódki – k. 48 akt,

zeznania pozwanego – k. 49 akt,

wyciąg z rachunku bankowego – k. 32, 36, 38 akt/

Ponadto pozwany zapłacił raty kredytu mieszkaniowego w czerwcu i lipcu, natomiast w sierpniu zlikwidował zlecenie stałe spłaty kredytu i zaprzestał uiszczania rat.

/dowód: zeznania powódki – k. 48 akt,

zeznania pozwanego – k. 49 akt,

dowód wpłaty – k. 37 akt,

wyciąg z rachunku bankowego – k. 32 akt/

Od końca maja 2016 r. P. Ł. (1) zaprzestał też opłacania rachunków za korzystanie ze wspólnego mieszkania stron oraz wspomagania finansowo powódki, wskutek czego powstało zadłużenie z tytułu opłat za mieszkanie oraz za gaz. Obecnie J. Ł. pomagają finansowo jej rodzice; matka powódki uiściła ratę kredytu mieszkaniowego we wrześniu w wys. 480,00 zł.

/dowód: zeznania powódki – k. 48 akt,

dowód wpłaty – k. 35, 39 – 44 akt,

wyciąg z rachunku bankowego – k. 36 akt,

rozliczenie – k. 46 – 47 akt/

Jeszcze przed rozstaniem z żoną pozwany zaciągnął dwa kredyty, jeden z nich na kwotę 5.405,92 zł., a uzyskane w ten sposób środki przeznaczył na cele nie związane z zaspokajaniem potrzeb rodziny. Nadto uczynił to bez wiedzy i zgody żony. Powódka dowiedziała się o tym dopiero po opuszczeniu przez pozwanego wspólnego mieszkania, odnajdując w piwnicy dokumenty wskazujące, że P. Ł. zaciągnął dwa kredyty w lutym i marcu b.r,

/dowód: zeznania powódki – k. 48 akt,

zeznania pozwanego – k. 49 akt,

dokumenty kredytowe – k. 33 – 34 akt/

Pozwany nadal spłaca wskazane kredyty, ale nie czyni tego terminowo. Wskutek powyższego na dzień 27 lipca 2016 r. powstało przeterminowane zadłużenie wobec (...) Bank S.A. w kwocie 163,88 zł.

/dowód: częściowo zeznania pozwanego – k. 49 akt,

wezwanie do zapłaty – k. 45 akt/

Jeszcze ok. marca 2016 r. powódka spotkała przypadkowo kolegę męża, który powiedział jej, iż P. Ł. (1) jest mu winny 200,00 zł..

/dowód: zeznania powódki – k. 48 akt/

W dniu 28 czerwca 2016 r. wniósł do Sądu Okręgowego w Opolu o rozwiązanie przez rozwód jego małżeństwa z J. Ł. (1). W uzasadnieniu tego pozwu podniósł, że pozycie stron uległo całkowitemu, zupełnemu i trwałemu rozkładowi, z powodu niezgodności charakterów i zapatrywań życiowych oraz że na skutek tego rozkładu zanikła między stronami m.in. więź ekonomiczna; strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego.

/dowód: pozew – k. 21 – 22 akt/

Prócz mieszkania i dochodów pozwanego z pracy zarobkowej strony nie posiadają innego majątku wspólnego.

/okoliczność bezsporna/

Sąd zważył co następuje :

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 52 § 1 k.r.o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu (§ 2). Pojęcie ważnych powodów nie jest w tym przepisie bliżej określone, stąd też zadaniem sądu jest ustalenie, na czym one polegają i czy zachodzą w konkretnej sprawie. Zważyć należy również, na co wskazuje się w orzecznictwie, że „ważne powody” w rozumieniu wyżej cytowanego przepisu to okoliczności, które powodują, że w sytuacji konkretnego małżeństwa (rodziny) istniejąca wspólność majątkowa nie służy dobru drugiego małżonka, a także rodziny; przeciwnie prowadzi do sytuacji postrzeganej jako sprzecznej z zasadami współżycia społecznego polegającej na zagrożeniu lub naruszeniu interesu majątkowego nie tylko drugiego małżonka, ale także podstaw ekonomicznych funkcjonowania rodziny. Ważnymi powodami mogą być konflikty o charakterze osobistym, które uniemożliwiają lub znacznie utrudniają wykonywanie zarządu majątkiem wspólnym, przy czym nie może być uznana za wystarczającą podstawę żądania ustanowienia rozdzielnosci majątkowej każda postać separacji małżonków, lecz tylko taka, która zarazem uniemożliwia lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym (zob. wyrok SN z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 170/98, LEX nr 1214405; uzasadnienie wyroku SO w Nowym Sączu z dnia 11 grudnia 2013 r., III Ca 711/13, LEX nr 1716516).

Okoliczności faktyczne mające dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne znaczenie są w zasadzie bezsporne. Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dokumencie w postaci odpisu skróconego aktu małżeństwa stron, dokumentach szczegółowo wymienionych w części ustaleń faktycznych niniejszego uzasadnienia oraz na zeznaniach samych stron, którym Sąd dał wiarę z wyjątkiem zeznań pozwanego, iż spłaca on regularnie kredyty zaciągnięte bez wiedzy żony, bowiem stoją one w rażącej sprzeczności z treścią dokumentu wezwania do zapłaty z dnia 27 lipca 2016 r., znajdującego się w aktach sprawy (k. 45 akt), a z którego wynika, że P. Ł. (1) nieterminowo spłacał swoje zobowiązanie wobec (...) Bank S.A., wskutek czego powstało zadłużenie przeterminowane.

W świetle tychże dowodów, wbrew stanowisku pozwanego, zasadność przedmiotowego powództwa wątpliwości budzić nie może. Poza sporem pozostaje bowiem fakt, iż już przed opuszczeniem przez pozwanego wspólnego mieszkania stosunki pomiędzy stronami nie były dobre. P. Ł. (1) dopuszczał się bowiem zaniedbań wychowawczych wobec małoletniej córki stron oraz nadużywał alkoholu, wskutek czego ograniczono mu władzę rodzicielską na nad dzieckiem, ustanawiając nadzór kuratora sądowego oraz zobowiązując go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu oraz kontynuowania leczenia odwykowego w poradni leczenia uzależnień. Poza tym strony nie współpracowały ściśle w przedmiocie zarządu majątkiem wspólnym w postaci wynagrodzenia pozwanego za pracę, albowiem wpływało ono na jego rachunek bankowy, do którego jego żona nie miała dostępu. Wreszcie już wówczas nie miała ona pełnej wiedzy o wysokości zarobków męża. Następnie w lutym 2016 r. P. Ł. (1) związał się z inną kobietą i zaciągnął bez wiedzy żony dwa kredyty, z których środki przeznaczył na inne cele, aniżeli zaspokajanie potrzeb rodziny, przy czym ostatecznie ani powódce, ani też Sądowi w ramach przesłuchania celu tych wydatków nie ujawnił. Sytuacja konfliktowa pomiędzy stronami nasiliła się pod koniec maja 2016 r., kiedy to pozwany wyprowadził się od żony i córki oraz przyznał się do związku pozamałżeńskiego. Wprawdzie od tego czasu pozwany płaci dobrowolnie alimenty na rzecz córki i początkowo spłacał kredyt mieszkaniowy zaciągnięty przez strony, ale w sierpniu zaprzestał jego spłaty, znając sytuację materialną powódki, a w szczególności wiedząc, że prócz świadczeń z (...) nie ma ona żadnego innego źródła dochodu. Ponadto posiadając tę wiedzę pozwany zaprzestał partycypowania w kosztach utrzymania mieszkania, co

w konsekwencji doprowadziło do powstania zadłużenia z tytułu opłat za mieszkanie i gaz, gdyż J. Ł. (1) nie była w stanie samodzielnie udźwignąć ciężaru tych wydatków. Wprawdzie wsparli ją finansowo jej rodzice i dzięki temu do tej pory kredyt mieszkaniowy jest spłacany regularnie, ale pomoc ta nie wystarczyła na pokrycie pozostałych wydatków, przy jednoczesnej konieczności utrzymania powódki i dziecka stron.

Bezspornym jest również, że strony postępowania od końca maja 2016 r. strony nie tylko pozostają w separacji faktycznej, ale przede wszystkim nie utrzymują ze sobą od tego czasu żadnego kontaktu, co uniemożliwia jakiegokolwiek współdziałanie majątkiem wspólnym, który stanowi lokal mieszkalny, w którym aktualnie zamieszkuje powódka i małoletnia córka stron oraz dochody z pracy zarobkowej P. Ł. (1). Zresztą okoliczność tą potwierdził sam pozwany nie tylko w toku zeznań, ale również w uzasadnieniu złożonego przezeń pozwu o rozwód sporządzonego w dniu 22 czerwca b.r., w którym wyraźnie wskazał, że zanikła więź ekonomiczna między nim a żoną i nie prowadzi oni wspólnego gospodarstwa domowego (k. 22 akt). Tym samym od końca maja 2016 r. pozwany nie realizuje należycie ciężącego na nim obowiązku wobec powódki, unormowanego w art. 27 k.r.o.

W świetle powyższych faktów dziwić musi postawa procesowa pozwanego, który sprzeciwiał się uwzględnieniu powództwa, przy czym wyraźnego podkreślenia wymaga, iż nie było żadnych podstaw do zawieszenia postępowania w niniejszej sprawie, jak tego chciał pozwany, do czasu rozstrzygnięcia toczącej się pomiędzy stronami sprawy o rozwód. Wprawdzie istotnie prawomocne orzeczenie rozwodu powoduje ustanie wspólności majątkowej małżeńskiej, ale po pierwsze nie ma pewności, iż powództwo P. Ł. (1)

o rozwód zostanie uwzględnione, lecz przede wszystkim wytoczenie powództwa o rozwód nie wyłącza uprawnienia do wystąpienia z powództwem opartym na przepisie art. 52 k.r.o. Oczywistym jest bowiem, że każdy z małżonków może wystąpić z żądaniem ustanowienia rozdzielności majątkowej w dowolnym momencie trwania małżeństwa, tj. do chwili uprawomocnienia się wyroku orzekającego rozwód i kwestia ta nie budzi żadnych wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie (tak przykładowo: uchwała SN z 10 lutego 1982 r., III CZP 62/81, LexisNexis nr 310141, OSNCP 1982, nr 7, poz. 99, E. Skowrońska – Bocian [w:] J. Wierciński (red.): Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, LexisNexis 2014).

Reasumując powyższe rozważania dojść należy do przekonania, że dalsze funkcjonowanie ustroju wspólności majątkowej pomiędzy stronami stało się niewskazane, przy czym z uwagi na prezentowane postawy strony nie są w stanie dokonać jego umownej modyfikacji. Istniejący bowiem pomiędzy stronami silny konflikt uniemożliwia im zarząd majątkiem wspólnym, co w konsekwencji w sposób oczywisty zagraża interesom obojga stron, a tym samym uznając, iż zaistniały w sprawie „ważne powody” w rozumieniu art. 52 § 1 k.r.o. orzeczono jak na wstępie ustanawiając rozdzielność majątkową pomiędzy stronami zgodnie z żądaniem powódki, tj. z dniem 4 lipca 2016 r. będącym zarazem dniem wytoczenia powództwa w sprawie. Już wówczas bowiem istniały przesłanki określone w wyżej cytowanym przepisie.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. § 4 ust. 1 pkt 7 i § 15 - 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800), bowiem wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powódki będącego adwokatem w kwocie 720,00 zł., koszty podróży pełnomocnika powódki z siedziby kancelarii do siedziby Sądu

i z powrotem, tj. na trasie O. – G. – O., w wys. 108,65 zł. (130 km * 0,8358 zł.), a także opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wys. 17,00 zł. należało uznać za koszty niezbędne do celowego dochodzenia przez powódkę swoich praw.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt. 3 wyroku oparto zaś na przepisie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 27 pkt 6 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przy uwzględnieniu wyników przedmiotowego procesu.